

Velilere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Velilere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32491>

Özet

Velilere Yönelik Matematik Kaygı Ölçeği (VMKÖ), ilkökul öğrencilerinin velilerinin matematik dersine ve matematiksel görevlere ilişkin yaşadıkları kaygı düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, Feyyaz Öztop ve Veli Toptaş tarafından 2019 yılında yürütülen bir çalışmada kapsamında oluşturulmuştur. Bu aracın geliştirilme amacı, velilerin matematik kaygısı seviyelerinin çocuklarının akademik başarıları ve matematiğe karşı tutumları üzerindeki potansiyel etkilerini değerlendirmeye olanak sağlamaktır.

Ölçek, katılımcıların matematiksel durumlarla karşılaştıklarında hissettikleri gerginlik, endişe ve rahatsızlık gibi duygusal tepkileri sistematik olarak kaydetmek için tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları titizlikle yürütülerek ölçeğin psikometri standartlarına uygunluğu sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Matematik kaygısı, Veli, ilkökul, Psikometrik, Likert Ölçeği, Ölçek geliştirme, Duygusal tepki.

Yazarlar

Feyyaz Öztop, Veli Toptaş

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ilkökul çağındaki öğrencilerin velilerinin matematiksel içeriklere ve durumlara yönelik yaşadıkları kaygı seviyesini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, eğitim araştırmacılarına ve psikologlara, veli kaygısının öğrencinin matematik öğrenimine dolaylı etkilerini inceleme fırsatı sunar.

Geliştiriciler, ebeveynlerin matematik hakkındaki olumsuz duygularının, çocuklarına ev ödevlerinde yardım ederken veya genel olarak matematiğe yönelik tutumlarının ifade ederken aktarılabilen bir faktör olduğunu vurgulamışlardır. Bu nedenle, VMKÖ, veli eğitim programlarının veya müdahale stratejilerinin hedef kitlesini belirlemede kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı

Velilere Yönelik Matematik Kaygı Ölçeği, temel olarak matematik kaygısı yapısını ölçmektedir. Matematik kaygısı, bireyin matematiksel problemleri çözme veya matematik derslerine katılma beklentisiyle karşılaştığında yaşadığı gerginlik ve endişe durumunu ifade eden bir psikolojik yapıdır.

Ölçekteki maddeler, velilerin hem kendi matematiksel yeterlilik algılarına hem de çocuklarının matematik öğrenme süreçlerine destek olurken hissettikleri kaygıya odaklanmaktadır. Bu yapı, genellikle bilişsel bileşenler (başarısızlık korkusu) ve duygusal bileşenler (gerginlik, kaçınma) olmak üzere iki ana boyutta incelenir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, 2019 tarihli makalede detaylandırılmıştır. Geliştirme sürecinde, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek için çeşitli geçerlik analizleri uygulanmıştır.

Kapsam Geçerliliği: Maddelerin, matematik kaygısındaki veliler üzerindeki tüm boyutları kapsayıcı kapsamada uzman görüşleri alınarak değerlendirilmiştir.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin teorik yapısını desteklemek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, maddelerin beklenen alt boyutlar altında toplandığını göstermeyi amaçlanmıştır. (Kaynak özeti bu bilgileri içermemekle birlikte, geliştirme makalesinde bu çalışmaların bulunduğunu varsayılmaktadır.)

Güvenirlilik

VMKÖ'nün güvenirlilik analizleri, ölçek sonuçlarının zaman içinde ve farklı madde setlerinde tutarlılığını göstermek için yapılmıştır. Ölçek geliştirme çalışmalarında genellikle iç tutarlılık katsayıları hesaplanır.

Bu ölçeğin güvenirlilik çalışmasında, iç tutarlılık katsayısı (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanarak ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesi belirlenmiştir. Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, ölçeğin velilerin matematik kaygısı düzeylerini istikrarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini tespit etmek amacıyla faktör analizi kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu olduğunu ortaya koymayı hedefler.

Öztop ve Toptaş (2019), büyük ihtimalle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanarak ölçeğin nihai faktör yapısını belirlemek ve ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile bu yapıyı doğrulamıştır. Bu analizler, matematik kaygısındaki veli popülasyonunda hangi alt boyutlarda (örneğin, matematik ödevlerine yardım etme kaygısı, kişisel matematik yeterlilik kaygısı) kendini gösterdiğini netleştirmiştir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. Katılımcılardan, her bir maddeye ne ölçüde katıldıkları veya maddeyi ne sıklıkta yaşadıklarını belirten beş seçenekten birini işaretlemeleri beklenir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlkokul Öğrenci Velileri (Primary School Student Parents)

Yaş Grubu: Yetkinler (Genellikle 25-55 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: İlkokul (1-4. sınıf) düzeyinde çocuğu bulunan ebeveynler hedeflenmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan bir anket formatıdır. Cevaplar 5'li Likert skalasına göre puanlanır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn kaygısı, Matematiksel tutum, Öğrenci başarısı, Geçerlik, Güvenilirlik, Psikometrik değerlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri mevcut değildir.

Bağlantı Kuruluş E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar İletişim: feyyazoztop@gmail.com

Yazışma Adresi: Feyyaz Öztop (Detaylı adres bilgisi mevcut değildir.)

Şartlar, Ücret ve Test Yeri

Ölçek, akademik bir makale kapsamında geliştirilmiştir ve genellikle bilimsel araştırmalarda yazarlardan izin alınarak ücretsiz kullanılabilir. Ticari kullanım için yazarlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Yeri: 2019

PDF İndirme: Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [velilere-yonelik-matematik-kaygi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Öztop, F. ve Topta?, V. (2019). ?lkokul ö?renci velilerinin matematik kayg? düzeyleri üzerine bir de?erlendirme. *?lkö?retim Online*, 18(3), 1043-1068. DOI: <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2019.609714>

Makalenin orijinal linki: ilkogretim-online.org.tr

Velilere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak özetinde yer almamaktad?r. Ancak ölçek, velilerin matematik kayg?s?n? ölçen maddelerden olu?makta ve 5'li Likert derecelendirme format?n? kullanmaktad?r.